

Bestuursverslag **Dancing on the Edge** **2024**

*"Dancing on the Edge Festival plant zaadje van hoop en verandering" -
Theaterkrant*

Dancing on the Edge Bestuursverslag 2024

Inhoud

Inleiding

1	Activiteiten Dancing on the Edge 2024	p. 4
2	Publiek	p. 18
3	Productie & stakeholders	p. 21
4	Financiën	p. 25
5	Organisatie & bestuur	p. 26

Bijlage: Organisatie

Aparte bijlage: Codes
Aparte bijlage: Jaarrekening 2024
Aparte bijlage: Mapping DOTE Festival 2024

"I believe solidarity happens in super soft acts of care and super small acts that strangers make to you, like for me it was coming here. It felt like I had small bites of kindness and care that I wouldn't expect in an art space." – bezoeker festival

Inleiding

Dancing on the Edge is een podiumkunstenfestival en platform gericht op grenzeloze kunst, op innovatie, op inclusie, op inter/multidisciplinariteit, op meervoudige verhalen onderzoeken, maken en presenteren, op het betrekken van makers en publiek van verschillende achtergronden.

In 2024 heeft het **negende Dancing on the Edge Festival**, genaamd **Legacy & Seeds**, plaatsgevonden van 23 november t/m 7 december in Amsterdam (Tempel, Tugela85), Den Haag (Theater De Regentes) & overal in de wereld (*A Place to Dwell*). Voorafgaand vonden al een residentie en verscheidende Labs plaats (BAU, Tugela85, Cloud, Theater De Regentes).

Het *Legacy & Seeds Festival* was een bijzonder festival op monumentale plekken, voortbouwend op de erfenis van Dancing on the Edge (DOTE), zowel qua programmering als het unieke festivalformat. Het was een festival als rituele performance met bijzondere dansvoorstellingen/performances, installaties, dansfilms, 'eet-gebaren', participatie en verdieping. Met heel veel ruimte voor ontmoeting (deelnemers-publiek-makers-festival).

Coming into community stond centraal, net als co-creatie. Publiek kon in veel programma's actief participeren. Met veel nieuw werk van makers uit de WANA (West-Azië en Noord Afrika) regio en daarbuiten. Middels een duidelijke dramaturgische lijn blikte het festival zowel terug- als vooruit. Daarbij stelde het festival de belangrijke vraag: *wat er is er nodig voor solidariteit? Hoe ondersteunen we elkaar en andere soorten –dieren, planten (niet)?*

Een festival, waarin deelnemers, 'traditioneel' festivalpubliek, lokale dansers/makers en zowel internationale als nationale festivalkunstenaars met elkaar het podium deelden en daardoor samen een nieuw soort collectief 'podium' vormden.

"DOTE Legacy & Seeds Festival is ons (voorlopig) laatste festival. We willen met deze editie vieren wat in al die jaren is ontwikkeld en gevoed. Steeds hebben we onszelf bevraagd: wat is er nu nodig, welke artistieke vormen vraagt deze tijd?"

De laatste jaren steeds duidelijker in respons tot een wereld in crisis, een wereld waarin er (nog steeds) sprake is van ongelijkheid, tussen mensen, tussen gebieden, maar ook ten opzichte van systemen-structuren-de planeet. In deze tijd van oorlog en geweld is het van belang solidair te zijn met al die makers waar we al jaren mee werken. Is het van belang om een plek te bieden voor gelaagde verhalen, voor rouw, boosheid en samenzijn.

In dit laatste festival komt het samen. Een laatste festival, omdat we er bewust voor hebben gekozen om een pas op de plaats te maken. Het systeem holt uit. Niet alles hoeft te groeien (en te institutionaliseren), daarom maken we ruimte voor iets nieuws en nemen we ritueel als uitgangspunt."

Natasja van't Westende
(directeur DOTE)

Naast het festival hebben er ook nog andere activiteiten plaatsgevonden. Alle activiteiten worden in dit verslag (kort) omschreven. Vervolgens wordt er een toelichting gegeven op publiek (ingående op publieksbereik, partners en marketing) alsook de financiën, prestatieafspraken en de organisatie zelf. In de bijlagen is o.a. ook de vragenlijst Diverseiteit & Inclusie te vinden. Apart bijgevoegd is de jaarrekening van 2024 alsook een *mapping* document.

1 Activiteiten Dancing on the Edge 2024

Hieronder volgt een beschrijving van de gerealiseerde activiteiten van DOTE in 2024. De activiteiten zijn onder de volgende pijlers ondergebracht:

PROFESSIONAL – onder deze pijler vallen alle activiteiten rondom maken, ontwikkelen, uitwisselen van en tussen professionals, zoals coproducties, internationale projecten, residenties en trainingen.

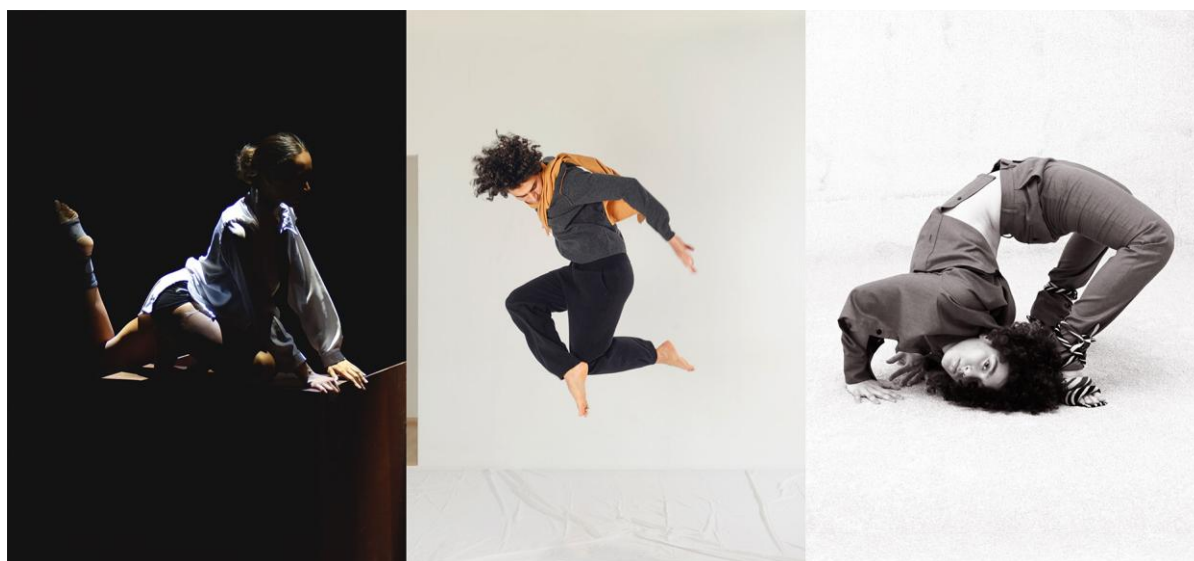
PROGRAMMING – onder deze pijler valt het *festival*, maar ook alle publieksprogramma's door het jaar heen (*continu programming*), zoals presentaties, tournees en buurtgerichte activiteiten.

RE-SEARCH – onder deze derde pijler verdiept en deelt DOTE haar kennis en netwerk. Met een focus op documentatie, reflectie, onderzoek, kennisuitwisseling. Qua activiteiten gaat het o.a. om: *online magazine & digital* blogs, artikels, reflectie & andere artistieke digitale activiteiten; en *onderzoek*, hieronder vallen ook gastcolleges, lezingen, coaching alsook scouting en partnermeetings.

PROFESSIONAL: Dancing on the Edge Scholarship Programma 2024 (2)

Voor de dertiende keer organiseerde Dancing on the Edge in 2024 het *Scholarship Programma*. Twee talentvolle dansers uit de WANA regio zijn naar Amsterdam gekomen voor een 3 weken durend programma van lessen en workshops tijdens de Summer Intensive (8 t/m 26 juli 2024) van partnerorganisatie Henny Jurriens Studio (HJS).

Het ging dit jaar om **Aymen Trabelsi** (Tunesië) en **Gülsün Buse Cingöz** (Turkije). Ook **Emar Kharboutli** (Syrië) was uitgenodigd, maar kreeg helaas geen visum.

DOTE zorgde voor reis-en verblijf alsook voor alle les- en workshopkosten naast een goede ontvangst. Samen met HJS is een programma op maat samengesteld in het uitgebreide aanbod van de Summer Intensive. Er was een grote variëteit aan danslessen, inclusief ballet, eigentijds, Gaga en meer alsook een uitgebreid workshopprogramma gericht op o.a. repertoire en creatie.

Reflectie deelnemers:

"It is very important to us to be able to feed ourselves with what we need technically, physically, mentally and network-wise. Without that financial problem and the variety of HJS's class offers, I got to meet amazing people! (...). There are 2 companies I want to audition soon and it was crucial for me to get an inside view, again thanks to DOTE, I got the chance to meet the dancers and understand the movement language better! And I had the chance to perform in Amsterdam with HJS Summer Playground which improved my visibility in Netherlands! Not to mention we didn't even had to worry about traveling expenses and accommodation. As someone that's already getting to know Europe's dance scene, it was a strong step forward for me (...) Once again a warm thank you from the bottom of my heart!" – Buse

"Our time at the program was truly inspiring. The opportunity to learn from such talented teachers and dancers was invaluable, especially considering how challenging it is to access similar workshops in Tunisia. The experience was not only physically enriching but also mentally uplifting, helping me push my limits and discover new dance techniques. Additionally, the one-year visa I received is incredibly beneficial for future travels, auditions, and exploring further opportunities. This experience has been instrumental in my growth and development, and it highlights the importance of funding such programs to support artists who might otherwise face significant barriers." – Aymen

Professional: BAU AIR DOTE residency / Fazle Shairmahomed e.a. (1) - ONDERDEEL FESTIVAL

Dancing on the Edge is een samenwerking aangegaan met BAU, een ontwikkelplek voor onafhankelijke makers in de performing arts, om jaarlijks samen een residentie te verzorgen: de BAU AIR DOTE. In de residentie krijgt een maker, wiens werk resoneert met zowel BAU als DOTE, vier weken de ruimte en tijd om zijn/haar artistieke praktijk te verdiepen. BAU en DOTE vinden het beide belangrijk dat makers het experiment kunnen omarmen in het nastreven van hun artistieke doelen.

Een residentie bij partnerorganisaties BAU (5 oktober t/m 1 november 2024) als opmaat naar de collectieve voorstellingen in het festival en het rituele frame van het festival als geheel. Een maakproces waarin professionals en deelnemers een gezamenlijk podium creëerden. Centrale maker was **Fazle Shairmahomed**, die met Anima Jhagroe-Ruissen, Farah Rahman, Shaymaa Shoukry & Ahmad Saleh (online), Lina Issa (online), Natasja van 't Westende, Agnes Matthews & anderen uit verschillende gemeenschappen een serie Labs vormgaf (zie onder) en onderzocht wat 'coming into community' kan betekenen in een festival context / hoe een collectief kunstwerk in de vorm van een ritueel vorm kon krijgen. Met dans, muziek en verschillende andere elementen.

Fazle Shairmahomed doet langdurig artistiek onderzoek naar het spirituele proces van dekolonisatie en de rol van planten. Dit is met name geïnspireerd door zijn Nani (moeders moeder), die een *snake plant* (Vrouwentong) meebracht uit Suriname, toen nog gekoloniseerd door Nederland. Sindsdien is deze plant een symbool geworden van migratie, wortels, familie en hybridisatie.

De residentie bouwde ook voort op het voortdurende artistieke onderzoek van DOTE rond gedecentraliseerde artistieke ontmoeting (convergerende praktijken).

Public sharing met Fazle Shairmahomed

1 november 2024 om 20.00

BAU, Entrepotdok 4, in Amsterdam.

Een publieke presentatie als einde van de residentie en try-out van het performance /dansritueel (festival).

PROGRAMMING: Continu Programmering (18)

Presentaties DOTE Scholarships (5)

Er waren 5 presentaties van de *Dancing on the Edge Scholarships*: drie eindpresentaties en twee voorstellingen in Belcampo, waar de scholarship dansers hebben opgetreden.

Co-Listening (7)

Een online sessie elke laatste donderdag van de maand (19:00-20:30), gehost door maker en schrijver **Ian Nesbitt**. Een maandelijkse serie, die is voortgezet na ons *jaar van luisteren* (2022-2023), waarin online vormen van luisteren in groepsverband zijn onderzocht en die wederom terugkwamen als artistieke vorm in het festival. Van januari t/m juli 2024.

Sahar Darmoni - Eat Bananas and Drink Pills (2)

17 februari, Café Belcampo, Amsterdam

Eat Banana and Drink Pills is een eigentijdse en overrompelende dansvoorstelling. De performance raakt aan de lichamelijke, emotionele en sociale dimensies van de keuze voor abortus en het stigma, trauma en sociaal geweld, dat het in zich draagt. *"I am a Palestinian female choreographer living in Palestine\Israel. My body of work is an accumulation of attempts to unravel a lifetime of frustration and contradiction and a search to find the freedom I have been denied... I continue to live and create in a divided place, my dance-making my act of resistance"*.

De performance werd gevolgd door een nagesprek met de maker, gepresenteerd i.s.m. KunstenDialoog en Café Belcampo.

Café Tabaria (1)

18 mei, Tugela85, Amsterdam

Let's move our hands for Palestine – Een speciale fundraiser, samen met Tugela85 en Tabaria Café, rondom de Palestijnse eetcultuur. Een workshop om traditionele Palestijnse Maftoul (couscous) en Makroota (dadelbiscuitjes) te maken. Geleid door Palestijnse moeders, die onderwijs verhalen vertellen. Eindigend met een gezamenlijk diner.

Bit a Bell - an act against forgetting and an exercise in imagining (3)

29 juni, Tugela 85, Amsterdam

Bit a Bell's workshop *a dance manifesto of hope and fury*, de boekpresentatie *To the Other Side of the Concrete Wall* en een discussie met Niloufar Nematollahi en Katayoun Barzegar. Door THIRD fellow Bit a Bell i.s.m. DOTE & Tugela85 als onderdeel van het jaarlijkse forum van DAS Graduate School. Inclusief lunch in broedplaats Tugela85

PROGRAMMING: DOTE Festival 2024– Legacy & Seeds (113)

Tijdens Dancing on the Edge Festival *Legacy & Seeds* waren diverse makers uit binnen- en buitenland te zien op 5 locaties & online met in totaal 113 verschillende programmaonderdelen/activiteiten in een festival-als-ritueel en als intieme ontmoetingsplek. De diverse performances en disciplines werden tijdens het festival in één dramaturgie gepresenteerd, in een intieme setting en in een collectief frame.

Coming into community - Zoals de afgelopen acht edities streek het festival weer in verschillende steden en locaties neer, dit jaar in de bijzondere, monumentale plekken Tempel in Amsterdam en Theater De Regentes in Den Haag, maar ook online, met de weeklange performance *A Place to Dwell* (met audio-wandelingen en online *listening spaces*), dat overal ter wereld te volgen was. Bij alle activiteiten werd een *community*, een gemeenschap gecreëerd; waar publiek niet alleen als publiek (of consument) kwam, maar ook als persoon met een actief aandeel. Bezoekers kochten geen kaartjes voor een losse voorstelling of activiteit, maar voor een dag/avond waarbij alle verschillende programmaonderdelen samen een geheel vormden, een kunstwerk op zich. Daarmee bevroeg Dancing on the Edge ook de rol van podiumkunsten en stelde ze met dit laatste festival haar publiek en zichzelf de vraag: *wat laten we na en wat is er gezaaid voor de toekomst?*

Aanleiding (in het kort) - We missen heden ten dage gemeenschappelijke of collectieve verhalen. We missen rituelen. *“De zogenaamde ‘gemeenschap’ die tegenwoordig overal wordt aangeroepen, is een geatrofieerde gemeenschap, misschien zelfs een soort gecommuniceerde en geconsumeerde gemeenschap. Het mist de symbolische kracht om mensen samen te binden”* - The disappearance of rituals, Byung-Chul Han, 2020.

Veel Nederlanders zijn eenzaam.¹ Onze samenleving is ingericht op het individu en de gemeenschap is gefragmenteerd. In *De eenzame eeuw* brengt Noreena Hertz een overtuigend argument naar voren, dat de manier waarop we nu leven diepgaand geatomiseerd is, waarbij veel van de losse en diepere menselijke verbindingen ontbreken. Verbindingen die vroeger alledaags waren.

Daarnaast staan machtsstructuren en systemen wereldwijd onder druk. Er is een toenemende bewustwording, dat er transities nodig zijn, met name ten aanzien van de gevolgen van klimaatverandering, maar ook hoe we met elkaar de samenleving vormgeven. *Is het economische wereldbeeld het enige of zouden we ook door een meer ecologische of ‘eco-systemische’ lens naar de wereld kunnen kijken? Kan kunst daarin een rol spelen?* We onderzochten het in *Legacy & Seeds*, net als dat veel makers, zeker degenen met wortels in de WANA-regio, stilstonden bij onderdrukking en geweld in deze regio door meerstemmige verhalen te vertellen met nadruk op de zachte kracht van kunst. We bevroegen onszelf en elkaar: *hoe kunnen we samen zijn in solidariteit?* We kozen ritueel als vorm en maakten een bijzonder festival.

¹ in 2022 59,3% van de volwassenen in Amsterdam, 58,5% van de volwassenen in Den Haag; zie: <https://www.vzinfo.nl/eenzaamheid/infographic>

Legacy & Seed bestond uit:

- Een maandlange residentie & diverse Labs (voorafgaand aan het festival), een open creatie- en voorbereidingsproces voor de performance-rituelen en het collectieve frame van het gehele festival. Publiek kon deelnemen aan de Labs.
- 4 Festivaldagen in Amsterdam (Tempel) met doorlopende programmering.
- *A Place to Dwell*, een zevendaags performance-programma van audiowandelingen en gemeenschappelijke *listening spaces*, waar je overal ter wereld aan kon deelnemen.
- Festival Labs, een vervolg en verdieping van de eerdere Labs, waarin een nieuwe laag aan de performance-rituelen is toegevoegd in aanloop naar de festivaldagen in Den Haag.
- 2 Festivaldagen in Den Haag (De Regentes) met doorlopende programmering als slot van het festival.

“Het Legacy & Seeds Festival is (...) veel meer dan een verzameling voorstellingen; Het is een oproep tot reflectie en solidariteit in een wereld vol onrecht, vernietiging en verlies. Dit gebeurt op een manier die uitnodigt tot samen zijn, luisteren en ervaren – zonder druk om deel te nemen, maar altijd met ruimte om geraakt te worden. Door middel van dans, muziek, verhalen, geuren en voedsel ontstaat een collectieve ruimte waarin we even kunnen stilstaan bij wat ons bindt.” - Marjan Terpstra, Theaterkrant

Programmaonderdelen Legacy & Seeds

Labs (voorafgaand)

Tijdens de residentie en in de periode tussen residentie en festival zijn er verschillende Labs georganiseerd t.b.v. de collectieve performance rituelen. Er waren open calls, iedereen kon zich aanmelden na het invullen van enkele vragen, deelname was gratis.

Dans Labs 1 - Rituelen voor dekolonisatie (met Fazle Shairmahomed)

5 oktober, BAU, Amsterdam (2)

26 oktober, BAU, Amsterdam (2)

9 november, CLOUD, Den Haag (2)

Een Lab over het ontwikkelen van begrip over *plant spirits* d.m.v. artistieke (en spirituele) praktijken van lichaamsbeweging, dans, meditatie, schrijven, het maken van altaars en groeps gesprekken. *Hoe zou gemeenschappelijke genezing eruit kunnen zien in een samenleving die deels (wordt) gevormd door koloniale mechanismen?*

Dans Labs 2 - Rituelen voor Holding Space (met Fazle Shairmahomed)

6 oktober, BAU, Amsterdam (2)

27 oktober, BAU, Amsterdam (2)

10 november, CLOUD, Den Haag (2)

Verkennen van verschillende rollen binnen een rituele context. Hoe stap je in en uit trance, maak je verbinding en houd je ruimte voor anderen? Voortbouwend op elementen uit Dans Lab 1. Een Lab dat openstaat voor degenen die geïnteresseerd zijn in *holding space* tijdens de openbare performance rituelen.

Henna Lab (met Anima Jhagroe-Ruissen i.s.m. Fazle Shairmahomed)

12 oktober, BAU, Amsterdam (2)

Een Lab over het creëren van verhalen in relatie tot Henna/Mehndi (in een rituele ruimte). Het verkennen van de verschillende stadia van Henna, van bladeren, tot poeder, tot pasta.

Wierook Lab (met Farah Rahman i.s.m. Fazle Shairmahomed)
19 oktober, BAU, Amsterdam (2)
Een Lab over het creëren van wierook.

Deelnemers werden uitgenodigd om hun bewustzijn van kruiden te ontwikkelen. Welke migratiegeschiedenissen dragen deze kruiden met zich mee? Zijn ze verbonden met jeugdherinneringen of verbonden met pijnlijke geschiedenissen van culturele toe-eigening en uitbuiting? Tijdens het Lab zijn er verschillende soorten wierook (stokjes) gemaakt, waarvan mensen er een aantal mee naar huis mochten nemen, de rest was voor de performance rituelen.

Lab sessies (4) - Op de dagen van de performance rituelen waren er Lab sessies met de *spaceholders* (verschillende lokale dansprofessionals en anderen, die o.a. zijn voortgekomen uit de eerdere Labs), waarin het collectieve performance ritueel verder werd voorbereid, in elkaar gezet en waarin al op elkaar werd afgestemd.

Festival Labs

28 & 29 november, Tugela85, Amsterdam (4)

30 november & 1 december, de Regentes, Den Haag (4)

Na de Festivaldagen in Amsterdam organiseerden we enkele Festival Labs, geleid door choreograaf **Shaymaa Shoukry** (Egypte) en componist **Ahmed Saleh** (Egypte). Deze Labs bouwden voort op het grondwerk, dat Fazle Shairmahomed & co legde in de eerdere Labs. Loslaten, vallen, uitputting, rust, (voorbij) verdriet, lichaam en land. Het verkennen van de rol van getuigen. *Hoe kunnen we wederzijds steun bieden, in gemeenschap zijn? Hoe kunnen we solidair zijn en innerlijk licht verkennen?*

Shaymaa Shoukry deelde een praktijk van 'loslaten', vanuit het bekken, om het lichaam te bevrijden. Samenwerkend met Ahmed Saleh wiens composities geluid behandelen als een ongrijpbaar lichaam, een wezen dat de lichamen van iedereen in de ruimte omhult. Shaymaa en Ahmed werken heel intuïtief, stemden zich af op elkaar en de samenstelling van de groep deelnemers in elk Lab.

Onderdelen Festivaldagen

Hieronder de verschillende onderdelen, waarvan meerdere terugkerend waren. Zie voor een overzicht en de precieze aantallen de speellijst (bijlage).

"Het is (...) fascinerend om te zien hoe verhalen overlopen onverwacht verbindingen creëren tussen mensen. Zo wordt de avond niet alleen een moment van rouw en reflectie, maar ook een zaadje van hoop en verandering." - **Marjan Terpstra, Theaterkrant**

Ritueel welkom - Elke dag/avond was geprogrammeerd als één doorlopende performance: lokale en internationale artiesten deelden het podium. Allereerst werden de deelnemers verwelkomd in een rituele ruimte met thee/muziek. Er waren vragen met betrekking tot de programmering van de dag. Mensen werden gevraagd tassen weg te leggen en schoenen uit te doen.

Muzikale uitnodiging/concert – Elke festivaldag begon met een muzikale uitnodiging/concert. Met o.a. **Anastasis Sarakatsanos** (Griekenland, Nederland), **Ammar Taher** (oud) & **Fadi Farkouh** (viool) uit Syrië, **Esmail Bnaoe** (Syrië).

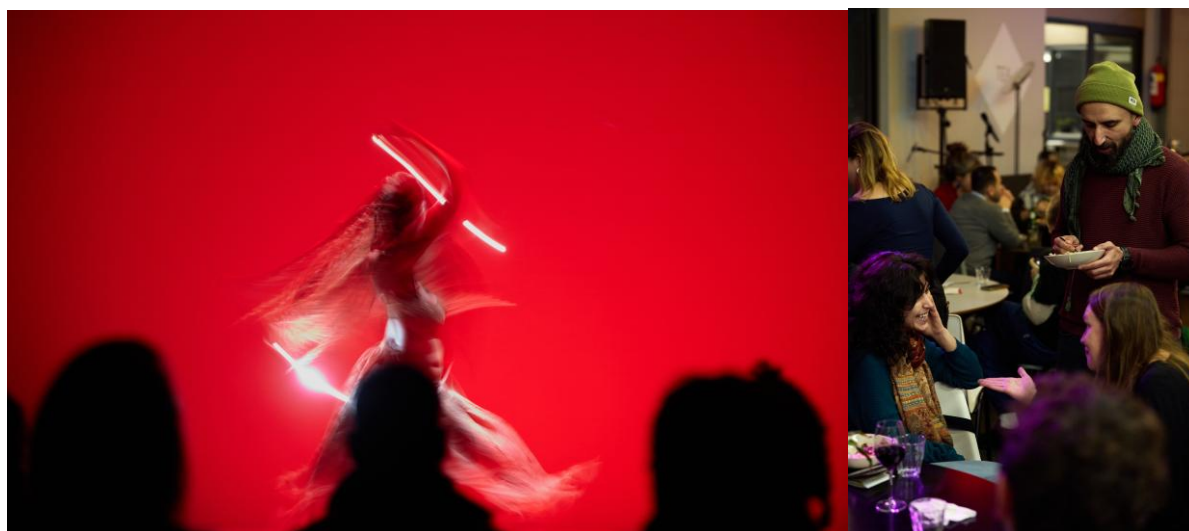
“In het multidisciplinaire podium Tempel aan de Amsterdamse Tolstraat verwelkomt instrumentalist Anastasis Sarakatsanos ons met traditionele Griekse muziek. Zijn snaarinstrument heeft een uitnodigende klankrijkdom.” - Kester Freriks, Theaterkrant

Festivalopening

Food & Storytelling - **Christian Sleiman** (Libanon) deelde verhalen over planten, die opkomen in onvruchtbare, verstoorde grond, en legde verbindingen met voorouderlijke praktijken van genezing en behoud. De verhalen werden aan het einde van de avond aangevuld met iets te eten om de ervaring te verrijken.

In de dansvoorstelling **Womb** werkte danser-choreograaf **Shaymaa Shoukry** samen met muzikant-componist **Ahmed Saleh**, beiden uit Egypte, aan een dialoog tussen muziek en beweging vanuit het bekken. Een ritmische, zich langzaam ontvouwende dans. Een reis naar de baarmoeder met bewegingen -door lagen van geërfde en hedendaagse conditionering heen- terug naar een ruimte van kracht.

“Shoukry en Saleh voelen (...) als onderdelen van een en hetzelfde lichaam, maar zouden ook los van elkaar een compleet eigen relaas kunnen vertegenwoordigen. (...) Waar moderne buikdans zich vaak richt op spektakel, dwingt Womb om achter elke heupbeweging het verhaal te zoeken dat terugvoert naar de origine van de baarmoeder. Vrij van politiek en bemiddeling.” – Karima Aissaoui, Theaterkrant

In de theatervoorstelling/installatie **Three Songs to Re-member: A Tree, A Fruit, A Seed** bewoog **Lina Issa** (Libanon, Italië) zich door landschappen van herinnering, van verdriet, verlies en vreugde. Ze onderzocht wat het betekent om een boom te erven, die je nooit zal kunnen aanraken; een trauma door te geven aan je kind en zaden te bewaren van mensen, die (op dit moment) worden uitgeroeid. Met bijdragen van Vivien Sansour, CurAmuní, Marlies Winkelmeier, Zohra Jaber Issa en Luna Venezia Issa.

“Deze voorstelling laat zien hoe krachtig storytelling kan zijn” - Marjan Terpstra, Theaterkrant

“De intimiteit en gezamenlijkheid die Issa met Three Songs to Re-member: A Tree, A Fruit, A Seed weet te creëren is er één die zelden in het theater heb gezien” - Nuno Blijboom, Theaterkrant

Lina's voorstelling besloot met een ritueel, waaraan iedereen mee kon doen (zie ook mapping). Een installatie van meer dan 700 vijgen, die gedurende het festival (de voorstelling stond op alle Festivaldagen geprogrammeerd) transformeerde naar een tapijt van herinneringen van alle festivalbezoekers.

“De vijgen liggen in het midden tussen het publiek, zoals ze vroeger door haar oma werden gedroogd in de zon. Issa vertelt hoe ze zelf op Sicilië haar eigen vijgenbomen weer vond en weer wortel kon schieten. Wortels die niet alleen de grond in gingen, maar ook de lucht in om te kunnen reiken naar anderen. Ze nodigt ons uit om allemaal een vijg van het laken te ‘plukken’ en op te eten en vraagt vervolgens om op een stukje stof te schrijven wat onze legacy is. Wat hebben wij doorgekregen van onze voorouders? Het wordt een langdurig maar prachtig ritueel waarin iedereen zich naaiend over het laken buigt.” - Marjan Terpstra, Theaterkrant

Festival Bar - Aan het einde van de avond voor het napraten en het delen van gevoelens over vrijheid, rouw of troost.

Gezamenlijk diner (2)

Fariborz Karimi (in Tempel) en **Mona A.** (in Teheran) voerden een deel van de theatervoorstelling Whispered Dreams op, o.a. gebaseerd op brieven die ze elkaar schreven. Fariborz en

Mona maakten deze performance d.m.v. teksten die tussen brieven, dromen en gefluister in staan. Met een unieke vorm van publieksparticipatie en het werken op afstand, onderzocht deze voorstelling vriendschap en zelfcensuur in verschillende contexten. *Hoe overlappen ruimtes elkaar?*

In de speciaal voor DOTE gemaakte performance Restless van **Giath Taha** (Syrië, Nederland) en **Mazen Al Ashkar** (Syrië, Nederland) kwamen de handen in contact met een levend, ademend materiaal, dat het gewicht van tijd, geheugen, tijdelijkheid én identiteitspolitiek in zich draagt: brooddeeg! En niet zomaar brooddeeg, maar deeg van een *starter* van zijn moeder uit Syrië (en de vele generaties vrouwen voor haar). Het publiek kon na afloop een stukje meenemen.

“[Taha] vertelt ons over zijn oma, die als geen ander de broodbakkunst beheersde. (...) Vervolgens transformeert het verhaal en wordt het persoonlijke politiek in een relaas dat onthult hoe eeuwenoude rituelen van zaaien, oogsten, bereiden en delen onder druk komen te staan. (...) Door de specifieke focus in de storytelling is de relatie met het lichaam snel gelegd. Vouwen en slaan. Al is het kneden een respectvolle handeling die ten goede komt aan het rijsp proces van het deeg, Taha's vertraagde handelingen in het opentrekken van het deeg en het versterkte geluid van de klap op het ijzeren plateau onderschrijven een ander gevoel. En zo weet de voorstelling naadloos een link

te leggen met bruutheid van oorlog en bezetting. (...) Land innemen is leven innemen.” - Moos van de Broek, Theaterkrant (Keuze van de criticus)

Bita Bell (Iran) deelde haar artistieke praktijk met het publiek in **a dance manifesto of hope and fury**. Zij onderzoekt hoe we onze zintuigen kunnen activeren voor solidariteit middels beweging, stem en hun gevoeligheden. Haar praktijk betreft het lichaam als zowel een persoonlijk als collectief archief dat ‘veelheden’ bevat.

In **Ritual under Occupation** deelde **Anastasis Sarakatsanos** een verhaal van een van zijn eerste bezoeken aan het bezette Palestina, over de vindingrijkheid van de gemeenschappen waar hij te gast was. Het verhaal onthulde de sociale en politieke betekenis van ritueel onder bezetting, waarbij viering een stille daad van verzet en verbinding wordt.

Festival Talk, DAS, DOTE directeur Natasja van 't Westende ging in gesprek met theaterstudenten van DAS, UU, UvA over dramaturgie van een festival.

In de performance **Stories told through Henna-time** onderzochten Henna en **Anima Jhagroe-Ruissen** in een Mehndi-dansvoorstelling hun relatie door ‘tijd’ opnieuw te interpreteren via hun plant- en lichaamsritmes. Ze situeerden hun verbinding in Nederland, waar ze onderdeel zijn van een moderne/koloniale orde. Welke lessen kunnen we collectief leren van Henna-tijd? Henna, Mehndi, Mehndi, Mendhika, Lawsonia inermis, Hina... ze heeft veel namen. Anima ziet Henna, met de goddelijke voorouderlijke kennis die ze met zich meedragen, als haar leraar.

“De ghungroos om haar enkels bewegen zachtjes op het ritme. Deze voetbellen zijn veel meer dan alleen muziekinstrumenten. Ze zijn een krachtig voorbeeld van hoe fysieke objecten kunnen fungeren als dragers van een rijk cultureel en spiritueel erfgoed. Net als henna, die stof die Jhagroe-Ruissen verbindt met haar voorouders die van India in Suriname terecht kwamen en daarna in Zeeland. Ze vraagt ons om een deel van de hennablaadjes die we in onze hand hebben te delen met de mensen die naast ons zitten en daarbij een wens uit te spreken. Zo ontstaat langzaam de verbinding die gedurende de avond steeds sterker wordt.” - Marjan Terpstra, Theaterkrant

In de performance **(from) being in(to) pain**, gebaseerd op een doorlopende choreografische studie naar trauma, onderzoekt choreograaf en danser **Sina Saberi** (Iran) hoe trauma het psychosomatische apparaat beïnvloedt en hoe persoonlijke en generatie-overstijgende trauma's zich vertalen naar het collectieve (lichaam).

“Sina Saberi baant zich een weg door de kussenzitters en gaat in het rode spotlicht staan. Hij begint te vertellen hoe hij leed aan heftige rugpijn waardoor hij niet meer kon lopen en dansen (...).Maar dan komt de twist. Saberi (geboren in Iran, maar woonachtig en werkzaam in Duitsland) refereert aan de jaren '40 van de vorige eeuw, jaren die een groot trauma hebben achtergelaten in de hele wereld, een trauma dat nooit is geheeld.” - Marjan Terpstra, Theaterkrant

In de theatervoorstelling **A Walk to Change** van **Dina A. Mohamed** (Egypte) delen twee vrouwen, lopend door verschillende steden, verhalen over hun lichaam. Toegankelijkheid, geweld, *body shaming* en hoe onze houding(en) het gewicht van/gebrek aan privileges onthult. Verschuift de manier waarop we lopen, afhankelijk van waar we zijn? Hoe worden onze lichamen gevormd door de straten, waar we doorheen lopen? Hoeveel geweld dragen we met ons mee in ons lichaam? Choreografie en performance door **Flavia Pinheiro**.

*“Dan slaat de sfeer weer om door de soundscape van **A Walk to Change**. (...) Dina A. Mohamed onderzocht hiervoor welke verhalen lichamen vertellen en welke verhalen lichamen beïnvloeden tijdens het lopen (...). Danseres Flavia Pinheiro verbeeldt met haar lichaam mooi de houdingen” - Marjan Terpstra, Theaterkrant*

Nagesprekken - *“Na kopjes thee te hebben uitgedeeld, vraagt Dina A. Mohamed ons naar onze ervaring met lopen. Het thema maakt flink wat los. Een stuk of acht mensen uit het publiek delen hun trauma’s. Zoals de man die altijd bang was op straat voor de ogen van anderen, tot hij aan vechtsporten ging doen. De man die net mijn schouders heeft gemasseerd zegt dat politiemannen altijd een bepaald loopje hebben. ‘Zo herken ik de stillen bij een demonstratie’, lacht hij. En zo is de wereld die in deze gebedsruimte zo ver weg leek ineens weer de harde werkelijkheid.” - Marjan Terpstra, Theaterkrant*

Het **Legacy & Seeds Performance Ritueel** (bestaande uit meerdere activiteiten) vond twee keer plaats, in Amsterdam en in Den Haag. Het bijzondere is, dat gedurende het festival een verdere verdieping heeft plaatsgevonden.

In het eerste performance-ritueel was m.n. choreograaf/danser **Fazle Shairmahomed** de leidende kracht i.s.m. Anima Jhagroe-Ruissen, Farah Rahman, Shaymaa Shoukry (Egypte) en diverse lokale makers/kunstenaars als spaceholders. Ahmed Saleh (Egypte) verzorgde de live muziek. Er werd begonnen in groepjes, bij 7 altaren, en dit mondde uiteindelijk in een gezamenlijke beweging in dans. Een collectief kunstwerk in de vorm van een dekoloniserend ritueel.

Het tweede performance ritueel vormde het spetterende slot van het festival. Het ging om een verder uitgewerkte, uitgebreide versie, mede door de input van de Festival Labs. Met onderdelen ontwikkeld door **Fazle Shairmahomed** en een deel door **Shaymaa Shoukry** i.s.m. het team van DOTE en beide met een grote groep lokale dansers/deelnemers (fungerend als *spaceholders*). **Ahmed Saleh** verzorgde de (elektronische) live muziek bij alle verschillende onderdelen en zwoepte het gehele publiek op naar een samenzijn in beweging.

*“[De] solidariteit met elkaar en met afgebroken takken, die inderdaad zijn als levende wezens, maakt **Legacy & Seeds** tot een ongewone collectieve theaterervaring” - Kester Freriks, Theaterkrant*

Deze performance/dansrituelen, gemaakt in co-creatie, gingen uit van de vraag: *Wie zijn we als we onze verhalen vertellen via plantspirits?* Hoe zijn we op een plek terechtgekomen waar mensen zichzelf als gescheiden van de natuur beschouwen?

In Den Haag waren ook filminstallaties te zien rondom de performanceprogramma's:

- **Loving the Land, longing for it and anticipating the return**, een film van de Palestijnse danseres/choreografe **Ramz Siam**.
- **Some Strings**, een ensemble van niet eerder uitgebrachte korte filmische gebaren van filmmakers over de hele wereld, gemaakt in resonantie met de erfenis van de Palestijnse dichter en leraar Refaat Alareer.

Concert van **Esmail Bnaoe** met **visuals** (dansfilm) van **Shaymaa Shoukry**.

“Solidarity for me means being a witness of each other’s lives, of not only what happens to me and my loved ones, but what happens to other people and other beings. So, we witness. You listen, you give what is needed.” – bezoeker festival

A Place to Dwell – Waar je ook bent (overal ter wereld) & Online

Donderdag 28 november – woensdag 4 december

A Place to Dwell was een performance, die zich uitstrekte over 7 dagen en plaatsvond overal in de wereld. De performance ontwikkelde zich gedurende de week en herhaalde dagelijks:

- prompt van de dag
- een audiowerk om elke dag naar te luisteren terwijl je wandelt, waar ook ter wereld
- een ritueel van samenkomen in de online *listening space* (muziek, sharings) elke avond

“I was very much impressed by the (soft)power of the experience”
– deelnemer APTD

De audiowerken, elke dag gemaakt door verschillende kunstenaars, interacteerde met de bewandelde omgeving van elke deelnemer. Elk (stedelijk) landschap als onderdeel van een overlappende scenografie in de *listening spaces*: ze belichaamden allemaal verschillende littekens van onze geschiedenis. De *listening spaces* waren gemeenschappelijk, performatief en kregen elke avond vorm door wie er aanwezig was. Door een ritueel van luisteren en delen verweefden individuele ervaringen en perspectieven zich met de audiowerken tot collectieve her-vertellingen.

A Place to Dwell nodigde kunstenaars, wandelaars, dansers, activisten, iedereen -ongeacht woonplaats- uit om zich aan te sluiten bij de collectiviteit van *Legacy & Seeds*. Dit werk erkent en geeft vorm aan het feit, dat we met elkaar en met de planeet verbonden zijn.

Thema's in de audio's: het lichaam in de samenleving; overlappende geografieën van oorlog, migratie, geheugen; de stad als gemeenschappelijke tuin, foerageren als verzet; de historische lagen van politieke, industriële onderdrukking & verloren wildernis in het landschap; de natuur als de oorspronkelijke baarmoeder; de mens als ecosysteem.

Elk audiowerk was geschreven in het Nederlands, Arabisch, Italiaans of Engels én vertaald en opgenomen, zodat elk audiowerk beschikbaar was in alle vier de talen. In de *listening spaces* konden diverse talen gesproken worden.

Audio's: Anastasis Sarakatsanos, Giath Taha, Dina Mohamed, Ian Nesbitt, Zeinab Charafeddine, Aterraterra (Fabio Aranzulla & Luca Cinquemani) Christian Sleiman, Nourhane Kazak

Vertalers: Lore Baeten, Margo van de Linde, Atef Farah, Emmanuel Farah, Marta Bellingreri, Zeinab Charafeddine, Elisa Palm, Sara Ismail, Nourhane Kazak

Stem-acteurs: Eleonora Lombardo, Giuseppe di Bernardo, Luca Venezia, Chris Keulemans, Jorn Heijdenrijk, Wael Kadlo, Mustafa Alkar, Lennert de Vroey, Soula Notos, Marta Bellingreri, Natasja van 't Westende, Sara Ismail, Frank Irving, Alberto Nicolino, Nourhan Kazak, Lina Issa, Agnes Matthews

Muziek: Anastasis Sarakatsanos

"After taking part of this year's A Place to Dwell, I find myself in an organic state of constant listening. I find myself embraced by all the elements of nature despite living in the city; I'm constantly reminded that I can never walk alone—the steps I take continue to weave the common thread of our collective tapestry" - deelnemer APTD

PROGRAMMING: tournee (8)

Walking with Grief - samenwerking met Radio Commons

Voortzetting van de samenwerking van DOTE met Radio Commons, een internationaal platform voor sonische interventies. Dit initiatief wordt gedragen door een collectief van makers, die werken op afstand (en in verschillende landen). Op de website zijn verschillende 'eilanden van geluid' gemaakt, waar podcasts worden gehost. 5 producties van DOTE (*Walking with Grief, year of listening*) zijn hier ook te horen. Extra bereik van 1200 bezoekers (schatting).

Er hebben ook nog workshops plaatsgevonden in Frankrijk en Italië rondom *Walking with Grief*, die zijn niet meegeteld.

The Light Within

Shaymaa Shoukry heeft ter voorbereiding op het festival 3 try-out workshops & presentaties gegeven op en i.s.m. Festival Theater is a Must, Alexandrië, Egypte.

Totaal extra bereik: 60

RE-SEARCH/FESTIVAL: Online Magazine & Digitale Activiteiten (128)

- **Artikelen & online art in Online Magazine (20)**- Diverse 'traces' van de verschillende festivalmomenten alsook verdiepende artikelen door verschillende kunstenaars, interviews en reflecties zijn verschenen in ons Online Magazine om ons onderzoek en de verschillende thema's te verdiepen. (20)
- **Samenwerking met het Syrische Untold Magazine**, die n.a.v. onze productie *Walking with Grief* een dossier hebben gepubliceerd met ook nieuw materiaal, n.a.v. de gemaakte audio's:

<https://untoldmag.org/category/dossiers/walking-grief/>. Ook doorgelinkt vanuit ons Online Magazine. Alleen ons eigen bereik meegeteld in de cijfers.

- **Instagram Take-overs LABS, Residentie, Scholarship dansers (108)**

RE-SEARCH: Onderzoek

In 2024 heeft er enkel een trip naar Egypte plaatsgevonden, op uitnodiging van het Cairo International Experimental Theatre Festival (geen kosten). Verder hebben alle contacten online plaatsgehad. In Nederland is er wel af en toe gereisd.

Conclusie Programmering

- *Legacy & Seeds* was een zeer bijzonder festival. Het werken met een doorlopende dramaturgie werkte boven verwachting goed op de verschillende, monumentale plekken van het festival (zie ook onder productie). Er is niet enkel een vierde wand geslecht, ons podium was een gedeeld podium.
- Er is gekozen om bestaand en nieuw werk in een collectieve setting/frame te plaatsten en met elkaar in gesprek te laten gaan. Alle makers hebben dit omarmd en zich opgesteld als onderdeel van het geheel. Daardoor was het festival veel meer dan een verzameling voorstellingen.
- Bezoekers hebben zich overgeven aan een andere manier van programmeren en lieten zich onderdompelen in een flow van verhalen, eten, bewegen, performances... Zij werden er onderdeel van, zonder overigens voor het blok gesteld te worden.
- Er was veel nieuw werk, speciaal gemaakt voor DOTE, resonerend met prangende vraagstukken zonder in clichés of dwangmatigheid te vervallen. Onderzoekend, artistiek, vanuit een innerlijke behoefte (persoonlijke) vragen te stellen of gelaagde verhalen te delen. Meestal in co-creatie met DOTE en zich verhoudend tot de wereld waarin we leven (klimaatcrisis, kapitalisme, eenzaamheid) en specifiek tot wat er gaande was/is in de WANA regio (oorlog, bezetting, geweld).
- Een festival-als-ritueel kent het gevaar een te hoog zweef-gehalte te krijgen, maar de performances werkten goed op elkaar in en getuigden ook van pijn, verlies en solidariteit. Belichaamde verhalen, geworteld in zowel realiteit als artistieke verwondering.
- De programmering was dynamisch en ook nog tijdens het festival zelf in ontwikkeling, getuige bijvoorbeeld de Labs en de verdieping/vormgeving van de performance/dansrituelen, maar ook een installatie/theatervoorstelling als *Three Songs...* won aan betekenis door de kracht van herhaling en door het ritueel van herinneringen van bezoekers vast te leggen (het tapijt van vijgen was aan het einde van het festival grotendeels vervangen door de woorden van bezoekers).
- Het gehele festival ging over vernieuwende, artistieke vormen met een actieve rol voor de bezoeker. Van meedansen, het delen van eigen ervaringen tot het mee naar huis kunnen nemen van een zuurdesem *starter* (door de zorg van vele generaties vrouwen in leven gehouden) uit Syrië, dat nu in ieders eigen huis een nieuw leven kan gaan leiden.
- In *A Place to Dwell* kon een nog veel grotere (internationale) gemeenschap deelnemen en met elkaar in gesprek komen.
- Coming into community kwam tot uitdrukking in het hele festival, waar verschillende artistieke praktijken met elkaar in gesprek gingen, bezoekers/deelnemers actief werden betrokken in een festival als performance-ritueel. Samen vormden we een nieuw soort 'podium'.

We kunnen stellen, dat de doelstellingen zijn behaald:

1. Er is een podium gegeven aan en inzicht gegeven in vernieuwende, artistieke vormen en meerduidige verhalen en perspectieven door een diversiteit aan makers (speciale aandacht voor makers uit of met wortels in de WANA-regio).
2. Er is een bijzondere bijdrage geleverd aan een ander artistiek-inhoudelijk en maatschappelijk discours over de WANA-regio, migratie, dekolonisatie, de politiek van representatie, diversiteit, klimaat, inclusie en solidariteit door het creëren van een nieuw festivalformat, waarin alle performances /gebaren /bijdragen samenvloeiden tot een ‘tapijt van meervoudigheid’. “Een zaadje van hoop en verandering” in een versplinterde samenleving.
3. Er is nieuw publiek geïnteresseerd geraakt in podiumkunst en met name een mix van diverse soorten publiek heeft elkaar ontmoet (uit de eigen bubbel, met actieve deelname).
4. Met de bijzondere manier van werken, de langdurige betrokkenheid bij makers en het in co-creatie maken van het festival (mogelijk door de jarenlange relatie met makers en partners) stimuleerde DOTE gelijkwaardige artistiek-inhoudelijke samenwerking en uitwisseling tussen Nederland en de WANA regio.

“Gisteren was ik bij een inloop-voorstelling van het Dancing on the Edge Festival. Was van plan een uur te blijven, maar raakte volkomen in de ban van de sfeer wat daar gebeurde. Dansers, vertellers en publiek kwamen uit Nederland en het Midden-Oosten. Het ging ergens over zonder dat meningen werden rondgestrooid. Dans en muziek maakten woorden overbodig, Niet alleen bij mij rolden af en toe tranen vanwege het intense luisteren naar elkaar, ook naar dat wat niet werd gezegd. Bij de thee wisselden we ervaringen uit i.p.v. meningen. Zelden zoiets ontroerends meegemaakt. (...)

Ook de locatie in Amsterdam is de moeite waard: Tempel in de Tolstraat. Met grote dank aan (...) het team dat zachtheid en luisteren terugbrengt in een verdeelde stad” - bezoeker festival

2 Publiek

Dancing on the Edge heeft in 2024 bezoekers getrokken met zowel fysieke als online events, kijkers van digitale artistieke activiteiten en bereik/interacties via online communicatie (social media, nieuwsbrieven, online magazine).

1. In 2024 vonden er **151** publieksactiviteiten plaats (t.o.v. 127 ingeschat), waarvan 113 festivalactiviteiten. Daarnaast waren er 12 activiteiten qua talentontwikkeling (t.o.v. 7 ingeschat) alsook 8 buitenlandse activiteiten (t.o.v. 10 ingeschat). Daarnaast vonden er ook nog **128** artistieke digitale activiteiten plaats (t.o.v. 56 ingeschat).
2. Het totaal **aantal bezoekers** in 2024 kwam uit op **8001**, waarvan **7973** aan publieksactiviteiten (t.o.v. 11.865 ingeschat) en **28** unieke deelnemers aan talentontwikkeling (t.o.v. 26 ingeschat). Het aantal bezoekers van artistieke digitale activiteiten is **30.247** (t.o.v. 9000 ingeschat).
3. Het aantal mensen bereikt met **online communicatie** in heel 2024 is **1.047.087**, het gros via social media. Daarnaast openden 15.043 de nieuwsbrieven van DOTE, bezochten 12.834 unieke bezoekers het online magazine en de website.

Het publiek van DOTE kan in de volgende doelgroepen onderverdeeld worden:

- Reguliere dans- en theaterliefhebbers
- Mensen met interesse in avontuurlijk podiumkunstenaanbod & beleving
- Mensen die geïnteresseerd zijn in maatschappelijk engagement
- Mensen met wortels in/of verwantschap met de WANA regio
- Specifieke thematische doelgroepen
- Dans/theateramateurs, professionals en studenten in de theater- en danssector (landelijk en internationaal)

Reflectie publieksbereik (en gevolgde strategieën)

- Er zijn wat minder bezoekers getrokken door oorspronkelijk begroot, DOTE heeft met een lager budget gewerkt en een ander soort festival gecreëerd, wat wel heel betrokken publiek opleverde. Daarnaast waren veel meer bezoekers van digitale artistieke activiteiten.
- De unieke vorm (doorlopende dramaturgie) van de festivaldagen zijn zeer goed ontvangen. Er zijn artistieke programma's ontwikkeld, die niet enkel geconsumeerd werden, maar waaraan ook actief deelgenomen kon worden en die aanzetten tot reflectie.

- De hybride en deels online programmering was ook toegankelijk voor mensen met een beperking en kon deels op verschillende plekken in de wereld meebeleefd worden.
- De marketingcampagne is voornamelijk online uitgevoerd, waarbij gebruik werd gemaakt van onze eigen achterban als van de sociale netwerken van de deelnemende makers (en partnerorganisaties). Zo werd het woord organisch verspreid en een oprecht geïnteresseerd publiek aangetrokken.
- De campagne omvatte een algemene festivaltrailer en een trailer specifiek gericht op het internationale festivalonderdeel *A Place to Dwell*. Deze differentiatie stelde ons in staat om in onze sociale media-advertenties verschillende doelgroepen te bereiken op basis van hun geografische locatie (Nederland/Europa t.o.v. WANA-regio & daarbuiten).

Contentcreatie – Er was een verscheidenheid aan contentcreatie als documentatie, verdieping en voor marketingdoeleinden. Zie o.a. het online magazine.

Alliëren van inhoud en marketing – Een nauwe samenwerking en wederzijdse invloed van de inhoud en de marketing.

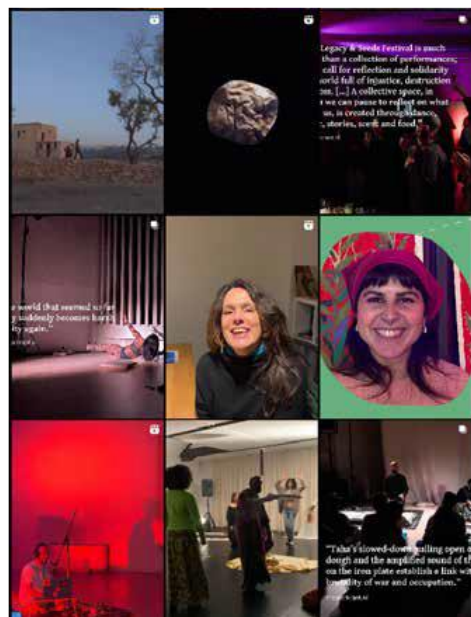
Aandacht voor doelgroepenbenadering – Er zijn actief sleutelfiguren, organisaties, doelgroepen en deelnemers benaderd. Dit is zeer tijdsintensief, maar werpt wel zijn vruchten af. Ook door samenwerking werden de verschillende groepen inhoudelijk actief bij het festival betrokken. Met name de Labs zorgden voor een grote, inhoudelijke betrokkenheid. Zie ook onder productie.

Online marketing - DOTE heeft met name ingezet op online marketing, gebruikmakend van trailers, posts en stories, gebruikmakend van nationale en internationale samenwerkingspartners.

- Sneak peeks
- Trailers
- Humans of DOTE-campagne:

website: als onderdeel van de DOTE website zijn er speciale festivalpagina's gemaakt. Ook kreeg de gehele website een update en kwam zo in het teken van het festival te staan. De website heeft een belangrijke functie als archief voor makers (met wortels) uit de WANA regio en fungeert ook als portal voor programmeurs en geïnteresseerden.

DOTE Online Magazine: zowel ter inhoudelijke verdieping, als een tool voor marketing en continue aandacht.

kaartverkoop: DOTE heeft haar eigen ticketingsysteem (WeTicket) geïmplementeerd. Dit was een nieuwe samenwerking, die goed is bevallen. Er is gebruik gemaakt van dagkaarten en alle tickets waren *pay-what-you-can* (met een minimumbedrag), zodat iedereen de mogelijkheid had om het festival bij te wonen.

community building: Voor het festival in 2024 zijn er 14 nieuwsbrieven (ong. 8.000 ontvangers per nieuwsbrief) verstuurd en is er veel gecommuniceerd via social media, met eigen content of content van derden. Er is een *Dancing on the Edge Community* Facebook groep (1000+ leden), de instagrampagina groeide naar 2735 volgers. Op Facebook heeft DOTE zo'n 6500 volgers.

Online adverteren: Er zijn verschillende advertenties uitgezet via META ads (Facebook, Instagram). Die hebben veel publiek bereikt en ook een groot aantal bezoekers naar de website gegenereerd. De advertenties zijn enthousiast ontvangen, gezien de lage cost-per-clicks bij elke advertentie (0,017 t/m 0,33 t.o.v. een gemiddelde cost-per-click van 0,4).

Resultaten Google Analytics: Kijkend naar de resultaten van Google Analytics van de DOTE Festival website in de periode vanaf het online gaan van het programma tot op de dag van meting (4 dagen na het festival) valt op dat de meeste referrals komen via organic en paid social media. Tenslotte valt op dat 4,6K bezoekers via mobiel naar de website kwam en 1,4K via een browser, bekeek 49% van de bezoekers de website vanuit Nederland, en 51% vanuit het buitenland (top 5: Egypte, Tunesië, Marokko, VS en Irak).

Free Publicity – De focus lag op het bereiken van netwerken en achterbannen van bestaande partners en organisaties met hoog potentieel. Er is in vergelijking met voorgaande festivals minder ‘op thema’ benaderd, omdat de ervaring in het verleden was dat dit weinig opleverde. We stonden vermeld op de uitagenda’s van Amsterdam en Den Haag, en waren uitgelicht op We Are Public. We zijn gepromoot naar studenten van verschillende opleidingen, m.n. theaterwetenschappen in Amsterdam en Utrecht, en zijn meegegaan via interne nieuwsbrieven van podiumkunsten-organisaties zoals ICK, NDT, HNT. Minder succesvol was de outreach naar expat organisaties (moeilijk bereikbaar of alleen betaald).

Offline marketing

- **Reguliere middelen:** posters, folder (4000). Verspreiding theaters, flyerman, specifieke doelgroepen. Er is gekozen om geen specifiek programmaboek te drukken, om papierverspilling tegen te gaan en de kosten te drukken. De opvouwbare A3-folder met algemene informatie verwees naar de DOTE-website voor een diepgaander inzicht in het programma en de links naar het ticketsysteem.
- **Aankleding van het festival:** in kleuren van het festival, vlaggen, tote bags e.d.

Design/visuele communicatie – Weerspiegelen van de focus van het festival op gemeenschap en collectiviteit. Toegankelijke, visuele weergave, consistentie van de visuele elementen in de verschillende uitingen (website, sociale media, gedrukte folder).

Pers – Legacy & Seeds is goed gevolgd door verschillende critici van de Theaterkrant die op alle dagen in Amsterdam aanwezig waren (zie bijlage Mapping).

Documentatie- Tijdens de festivaldagen is er verslag gelegd middels foto en video. Een korte video met terugblikken is hier te zien: <https://magazine.dancingontheedge.nl/legacy-seeds-wrap-up-video/>

Mapping - Een artistieke vorm van kwalitatief publieksonderzoek, die DOTE gebruikt om de impact van onze programmering te toetsen. De kern van de DOTE-praktijk van *mapping* is het stellen van open vragen en het verzamelen van *traces* (sporen) van reacties van het publiek, makers en professionals. Zie het apart bijgevoegde Mapping Legacy & Seeds document.

“The festival is like a ritual. I loved the flow it had, being together and doing the things we were invited to do: sighing, taking a breath, writing something down on a piece of paper, changing seats all the time. There’s a flow, it’s like a river. It feels very together...” -bezoeker festival

Impact:

- 1) Er is meer inzicht in andere, innovatieve artistieke vormen, nieuwe makers, gelaagde en persoonlijke verhalen gegeven door de bijzondere, aaneengesloten én hybride programmering;
- 2) Bezoekers en deelnemers maakten kennis met een nieuwe beleving van podiumkunst en verbondenheid met actuele, maatschappelijke vraagstukken door de rituele vorm en de persoonlijke, belichaamde performances in resonantie met de wereld om ons heen;

3) Er was een groot gevoel van betrokkenheid door actieve participatie, dit kwam naar voren bij alle programmaonderdelen (zie o.a. de bijgevoegde citaten van interviews met deelnemers in dit document);

4) Dit alles heeft geleid tot een verruiming van perspectief en een gevoel van solidariteit en collectiviteit, m.n. door de ontmoeting met/tussen makers/publiek uit andere contexten, bubbels, culturen, landen. Dit is van belang in het huidige tijdsgewricht.

“within this festival the emphasis has been on collective spaces. And it is something that already I can notice when I enter. (...) And although I came alone, I do not feel alone in this theatre space. I feel very welcomed by everybody, and it is even as if I am part of the performance”

– bezoeker festival

3 Productie & stakeholders

“[De Tempel] is de perfecte locatie voor Legacy & Seeds, de laatste editie van het Dancing on the Edge Festival, waar rituelen en verhalen die ouder zijn dan de dogma’s die de wereld verdelen centraal staan. Elke avond worden hier verschillende verhalen verteld door steeds weer andere makers. Op maandag 25 november hebben zij één ding gemeen: zij of hun voorouders hebben hun geboortegrond moeten verlaten vanwege het ingrijpen van koloniale machten.” - **Marjan Terpstra, Theaterkrant**

Locaties Festival

In de bijzondere performanceruimte **Tempel** in Amsterdam werd het hele gebouw omgetoverd tot een speciale festivalruimte. De grote, monumentale en hoge zaal was de ruimte ingericht als

gezamenlijk podium voor de programmering (in een aaneensluitende dramaturgie). Het technische team had een mooie setting gecreëerd met rondom geluid & licht, dat de ambiance verder versterkte en er moeiteloos geschakeld kon worden tussen de performances.

Tempel is een maakplaats voor podium en experiment en vooral een heel bijzonder en monumentaal gebouw in hartje Amsterdam. Voorheen heeft het pand van Tempel dienst gedaan als theosofische tempel, later als synagoge, als filmhuis en vervolgens als moskee. Nu zijn ateliers en er is een heel bijzonder podium, dat zich uitstekend leende voor het bijzondere format van DOTE Festival 2024.

In Den Haag vond het festival plaats in **Theater De Regentes**, een voormalig zwembad en eveneens unieke locatie, in diverse ruimtes. In de grote zaal hebben we de tribune ingeklapt, zodat er een heel groot speelvlak/podium was. De verschillende performances hadden (elke dag) ieder een eigen plek in de ruimte en het publiek bewoog zich van de ene plek naar de andere in een vloeiende beweging, steeds weer gezeten op kussens of bankjes, gestuurd door het licht of een uitnodiging. Er is steeds gestuurd op een zo natuurlijke en vloeiende flow, zodat het een alomvattende belevenis werd. Ook in De regentes heeft het technische team, samen met technici van het theater, gezorgd voor een prachtige setting qua licht en geluid.

Theater De Regentes in Den Haag is als theater voor en door de buurt en de stad altijd bezig met het verbinden van bewoners, makers en publiek. Een bijzondere plek in de buurt, waar alles samenkwam voor het slot van het DOTE Festival 2024.

Verder vonden verschillende Labs (en residentie) plaats bij **BAU** (ontwikkelingsinstelling voor onafhankelijke makers in de volle breedte van het veld van dans en performance in Amsterdam); **Tugela85** (broedplaats in Amsterdam-Oost en thuisbasis van Dancing on the Edge ; en **CLOUD**

danslab (een dansstudio in Den Haag en plek voor experiment & onderzoek met een interessante achterban).

A Place to Dwell vond plaats, waar mensen ook maar wandelden en naar de audio's luisterden (divers bereik in een groot aantal landen in Europa, WANA-regio en de VS).

Daarnaast kwamen we online bijeen.

Stakeholders

DOTE werkt met diverse organisaties samen voor zowel het maken en presenteren van programma's als voor het bereiken van (divers) publiek. Dit betreft collega-organisaties, zowel in Nederland als in Europa als de WANA regio (Tempel, Theater De Regentes, HJS, BAU, Tugela85, MAP, Framer Framed, Ramallah Contemporary Dance Festival, Theater is a Must, DCAF, TAP en vele anderen).

DOTE is goed ingebed in zowel de Nederlandse als internationale sector. Daarnaast werkt DOTE hard aan het opbouwen van (divers) publiek en daarvoor werkt DOTE samen met opleidingsinstituten en universiteiten (DAS, UvA, UU, HKU, HJS etc.), maar ook met organisaties als AWAKE, Sehaq Queer

Refugees, Marok Kwueer Zawya, Wereldhuis, Ondertussen, Salwa, OnFile, buurthuizen etc. Belangrijk zijn ook de makers en co-curatoren, waarmee samen programma's worden ontwikkeld.

Participatie/community/Labs: Er is gewerkt met deelnemerslijsten van eerdere participatieprojecten, het netwerk en de community van Fazle Shairmahomed (Den Haag, Amsterdam), DOTE netwerk van lokale, jonge dansers, Grey vibes, UVA, DAS, DAS Choreography, SNDO, W139, SALWA, netwerkTugela85/Motuin, Het Wereldhuis, We Are Here, Boost, HJS, BAU, CLOUD, De Regentes.

Socials: gebruikmaken van de diverse netwerken van DOTE alsook de festivalmakers.

A Place to Dwell: internationale netwerk van DOTE, voormalige makers, scholarship dansers etc. Egypte: D-CAF, Behna, Cairo Institut of Liberal Arts, Contemporary Dance Centre Cairo, Hewar theater

Hongarije: Workshop

Foundation, SZGK, trafó,

jurányi, CEU, Menedék

Irak: Tarkib, Radio Commons

Iran: kunstenaarsnetwerk

Libanon: TAP, Yaraqa Dance,

Hamana Artist House

Palestina: RCDF, Ashtar

Theatre, Freedom Theatre

Italië: scholen/studenten

DOTE netwerk (vanuit *jaar van luisteren*)

Poland: The Academy of Fine Arts Warsaw,

Raszewski's Theater

Institute, Academy of Fine

Arts Łódź, Mazovian Culture Institute, Ośrodek Kultury i Sztuki in Wrocław, Centrum Kultury ZAMEK

in Poznań, Fundacja Polskie Forum Migracyjne, Horyzonty Centrum Inicjatyw Międzykulturowych

Syrie: Ettijahat

Turkije: Corner of the World

Verenigd Koninkrijk: Shubbak Festival

Festival: Netwerken van lokale festivalmakers, lokale dansers, lokale WANA makers, SNDO, W139, SALWA, HJS, BAU, CLOUD, De Regentes, Framer Framed, Female Economy, UVA, HKU, UU, DAS, DAS Choreography, SNDO, ARTEZ, CREA, Nederlands Palestina Komitee etc.

Reflectie productie & proces DOTE Festival 2024

- Het gebruik van de bijzondere locaties en het creëren van een speciale setting is heel goed bevallen; zowel publiek als makers hebben zich hier aan over gegeven en heel goede feedback gegeven. Dit heeft in hoge mate bijgedragen aan het creëren van zowel een ander soort podium als aan de saamhorigheid, die het festival kenmerkte.
- Door feitelijk met één decor te werken -(met diverse props) en een opzet met rondom-geluid & licht, zodat er door de ruimte heen bewogen kon worden- hebben we goedkoop kunnen produceren. Het was wel (redelijk) arbeidsintensief, maar alle schakels werkten goed op elkaar in en versterkten elkaar.
- Het festival is op deze manier werkelijk als een co-creatie tot stand gekomen, zowel inhoudelijk, technisch als productioneel.

- Dit heeft zo goed kunnen uitwerken door de lange ervaring en vertrouwensband, die DOTE al had opgebouwd met makers, team, technici en achterban.
- Ook qua reis- en verblijfkosten heeft DOTE heel goedkoop gewerkt. Deels doordat er met diverse lokale makers (veel met WANA-wortels) is gewerkt. Anderen kwamen uit Europa (goedkopere reiskosten) of de WANA-regio. Er is daarbij ook deels met inzet van particulier verblijf gewerkt, wat de kosten heeft gedrukt.
- Daar in dit festival alles met alles samenhang, viel veel pas laat op zijn plek. Daarnaast is het gros van de programmering nieuw (speciaal voor/op uitnodiging van DOTE) gemaakt als onderdeel van het grotere concept. Het blijft altijd een aandachtspunt: er is potentieel altijd meer mogelijk, met name qua outreach.
- Er is echter heel veel gedaan met een klein team. Daarbij is er gefocust op de kwaliteit van produceren, waarbij ook het productieproces is benaderd als creatie en onderdeel van de programmering.

“ (...) this is actually the second time I've seen the performance of Lina, and it really touched me. I love hearing personal stories. [...] This connection that she has with her grandmother [and] this specific plant, and the love that she has for the plant. [...] A plant that has taught her so much about her own heritage, family history and stories of migration.” – bezoeker festival

4 Financiën

Dancing on the Edge heeft in 2024 bijdragen gekregen van Amsterdams Fonds voor de Kunst, Fonds Podiumkunsten, Fonds 21, het Cultuurfonds en gemeente Den Haag. Vervolgens waren er recettes, sponsorinkomsten en partnerbijdragen.

De totale baten van 2024 komen uit op **€ 231.079**. Het jaar 2024 is verder afgesloten met een positief resultaat van € 1618 dat ten goede is gekomen aan de algemene reserve. Dit positieve resultaat komt met name door saldo uit rente (€ 1331), het saldo uit de activiteiten bedroeg € 287.

De uiteindelijke realisatie komt lager uit dan oorspronkelijk begroot. Dit komt omdat er met de ervaring van de laatste jaren een ander soort festival is gemaakt. Intiemmer, betrokken, met veel nieuw werk dat op het scherpst van de snede is gemaakt (en net af was of nog deels in ontwikkeling).

Daar er nieuwe wegen zijn verkend, was het lastiger fondsen te werven (dan voor puur presentatie van bestaande voorstellingen).

Doordat we in minder steden stonden en ook niet in theaters die een goede uitkoop kunnen betalen, was ook de uitkoop lager dan begroot. Voor het festival is verder gewerkt met dagkaarten (i.p.v. losse tickets van voorstellingen/activiteiten). Alle tickets waren bovendien pay-what-you-can (met een minimumbedrag, waarbij men kon kiezen voor verschillende opties), zodat iedereen de mogelijkheid had om het festival bij te wonen. Ons publiek bestaat voor een groot deel uit mensen met een niet al te grote beurs.

Een vrijkaart was (soms) mogelijk voor mensen die geen kaartje konden kopen (bijv. mensen in het buitenland met weinig middelen/geen creditkaart, die aan *A Place to Dwell* wilden deelnemen). De Labs (& Lab Sessies) waren gratis toegankelijk voor de deelnemers. Dit heeft er wel toe geleid dat de publieksinkomsten lager waren dan begroot.

Aan de andere kant, aan de lastenkant, zijn er ook veel minder kosten gemaakt dan begroot. Door feitelijk met één decor te werken (met props) en een opzet met rondom-geluid & licht, zodat er door de ruimte heen bewogen kon worden, zijn de productiekosten erg laag uitgevallen.

Ook qua reis- en verblijfkosten heeft DOTE heel goedkoop geproduceerd. Deels doordat er met diverse lokale makers (veel met WANA-wortels) is gewerkt. Anderen kwamen uit Europa (goedkopere reiskosten) of de WANA-regio. Er is daarbij ook deels met inzet van particulier verblijf gewerkt, wat de kosten heeft gedrukt.

Honoraria waren hoog begroot voor grotere voorstellingen, die programmering heeft nu een andere invulling gekregen, waarbij ook veel werk is verzet door het DOTE team i.s.m. de makers. Er is gelet op *fair pay*.

De kosten voor de residentie alsook voor het Online Magazine zijn ondergebracht onder het festival, omdat dit heel nauw verbonden was.

Het was (redelijk) arbeidsintensief, maar alle schakels versterkten elkaar. Al met al is er een bijzonder en duurzaam festival neergezet, een heel nieuw festivalformat, met veel nieuw werk, waarin heel veel tot stand is gekomen met een klein team. Daarbij is er gefocust op de kwaliteit van produceren. DOTE heeft met haar programma samen met publiek en makers diverse relevante maatschappelijke thema's uitgewerkt en gezorgd voor een bijzondere ervaring voor (en relatie met) het publiek.

5 Organisatie & bestuur

Dancing on the Edge heeft een bestuursmodel. Het bestuur controleert de directie. Het bestuur heeft zich verplicht aan de principes van de Code Cultural Governance. Samenvattingen van de stukken van de stichting zijn openbaar en op de website te vinden. Het bestuur van Dancing on the Edge bestaat uit de volgende personen: Nan van Houte (voorzitter), Laurens Runderkamp (penningmeester), Mauritius Wijffels (algemeen lid) en Farah de Haan (secretaris).

Natasja van 't Westende is door het bestuur aangesteld als directeur. Mazen Al-Ashkar was in 2024 werkzaam als marketeer en in-house ontwerper, Bora Sirin verzorgde het contact met pers en *free publicity*. Agnes Matthews was werkzaam als creatief producent, Norma Schiphof als festivalproducent en Niels Kingma als technisch producent. Niels Kingma en Seb Jongejans verzorgde ook het technische ontwerp van de festivalruimte. Daarnaast waren er stagiairs en vrijwilligers werkzaam voor DOTE alsook technici en ondersteunend personeel van de diverse locaties. Zie ook bijlage. Er zijn geen 'vaste' medewerkers in dienst van Dancing on the Edge. De website is onder beheer van Firma Netjes en er is gebruik gemaakt van het ticketing-systeem van We Ticket.

In het beleid van Dancing on the Edge is er veel aandacht voor de Code Culturele Diversiteit. Qua programma, publiek en partners scoren wij hoog qua diversiteit. Eveneens is het team heel divers. Ook de makers en co-curatoren, waar DOTE mee werkt, hebben grotendeels een cultureel-diverse achtergrond. Daarnaast past DOTE de Wet Normering Topinkomens toe en verbindt zij zich aan de Fair Practice Code. Zie de bijlage voor de toepassing van de Codes.

© Alle foto's zijn gemaakt door Ellard Vasen

Met trots, maar ook met wat weemoed, kijken we terug op dit (voorlopig) laatste Dancing on the Edge Festival. In 2025 beraden we ons op vervolgstappen: hoe we de kennis, ervaring en het netwerk kunnen borgen voor het veld en/of hoe deze op nieuwe wijze vorm kan krijgen. In de wetenschap dat in de afgelopen 17 jaar heel veel zaadjes zijn geplant.

"I believe that solidarity is an act within itself (...). It is to then say: "I see you; I'm going out of my way to do what I can to ensure your story is noticed." – bezoeker/deelnemer festival

Bijlage: Organisatie

Bestuur

Nan van Houte (voorzitter) was van 1993 tot 2008 directeur van Theater Frascati, vanuit welke functie zij redactielid van de eerste afleveringen van *Dancing on the Edge* was. Voor, tijdens en na haar tijd in Frascati was zij werkzaam als dramaturg, docent, coach, journalist en beleidsadviseur. De afgelopen 10 jaar werkte ze ook als dramaturg/producer van een langlopend project in Cambodja en Rwanda over de verwerking van genocide. Haar focus op inclusiviteit kreeg een internationale dimensie als Secretary General van IETM, het belangrijkste wereldwijde netwerk voor eigentijdse podiumkunsten, een functie die zij tot maart 2019 bekleedde. Naast haar voorzitterschap van *Dancing on the Edge* is zij bestuurslid van La Benevolecija media, een NGO die gemeenschappen weerbaar maakt tegen *hate speech*.

Laurens Runderkamp (penningmeester) is docent Duits en Geschiedenis. Hij is ook actief als koördirigent. Hij werkte eerder als directielid bij de Academie voor Theater en Dans aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Daarvoor werkte bij Dutch Culture aan talrijke uitwisselingsprojecten met het Midden-Oosten en bij het Goethe-Instituut. Verder zit hij in verschillende besturen, adviescommissies en jury's die te maken hebben met de kunsten, diversiteit en talentontwikkeling.

Farah de Haan (secretaris) werkt in de ontwikkelingssamenwerking met een focus op het Midden-Oosten en Noord-Afrika (MENA). Voordat ze haar geboortestad Amsterdam inruilde voor haar tweede thuis Cairo was ze meerdere jaren werkzaam bij Hivos. Farah is tevens medeoprichtster van Noss e Noss, een multimedia initiatief dat Nederlands-Egyptische bi-culturaliteit verkent middels beeld, geluid en woord.

Mauritius Wijffels (algemeen lid) is advocaat, mediator en linguïst met uitvoerige professionele ervaring in de Golf en Noord Afrika. Sinds de jaren tachtig van de vorige eeuw heeft hij, naast een solide netwerk, diepgaande affiniteit ontwikkeld met zowel veel zakelijke als culturele kenmerken van de MENA regio. Hij ziet daarbij het streven naar vergaande interregionale verbinding op zoveel mogelijk terreinen als één van zijn belangrijkste inspiraties en doelstellingen.

Natasja van 't Westende – artistiek & algemeen director

Agnes Matthews – creatief producent

Mazen Al Ashkar – design & marketing

Bora Sirin – pers & free publicity

Norma Schiphof – festivalproducent

Niels Kingma (TOT b.v.) – technisch producent & licht ontwerper/technicus

Seb Jongejans (TOT b.v.) – geluidsontwerper/technicus

Ola Moskal (stagiair) – dramaturgie & social media

Bence Kis (stagiair) – creatief producent labs & food

Ilja van Dijk (stagiair) – festivalondersteuning

Sieve Bonaiuti (stagiair) – mapping

Verder werd er voor het festival met freelancers van de theaters en verwante partnerorganisaties alsook met vrijwilligers gewerkt.